เรื่องเสร็จที่ ๑๗/๒๕๖๙[๑]

บันทึกการตอบข้อหารือกรมอนามัย
เรื่อง แนวการพิจารณาขอบเขตความหมายของการแสดงอื่น ๆ ในทำนองเดียวกันกับ
การเต้นรำ รำวง รองเง็ง

สำนักงานเทศบาลเมือง น. มีหนังสือถึงอธิบดีกรมอนามัย เพื่อขอหารือกรณีร้องเรียนร้องทุกข์สถานประกอบกิจการร้าน ส. ซึ่งเป็นร้านจำหน่ายอาหาร เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีการแสดงดนตรีสด และพบเห็นการจำหน่ายสินค้าหมดอายุ และเจ้าหน้าที่กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลเมือง น. ได้ออกตรวจสอบข้อเท็จจริงตามอำนาจหน้าที่ เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๙ พบว่ามีการแสดงดนตรีสด ช่วงระหว่างเวลา ๒๑.๐๐ น. - ๒๒.๐๐ น. และมีการเปิดแผ่นเสียงเพลง ช่วงระหว่างเวลา ๑๙.๐๐ น. - ๒๓.๐๐ น. จึงแนะนำให้ปรับปรุงแก้ไขลดระดับเสียงลงและตรวจสอบพบว่า ยังไม่เคยยื่นคำขอรับใบอนุญาตสถานที่จำหน่ายอาหารและสะสมอาหาร ตามเทศบัญญัติเทศบาลเมือง น. เรื่อง สถานที่จำหน่ายอาหารและสะสมอาหาร พ.ศ. ๒๕๓๘ ซึ่งปัจจุบันผู้ประกอบกิจการได้มายื่นคำขอแล้ว เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๙ และตรวจพบว่ายังไม่เคยยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามเทศบัญญัติเทศบาลเมือง น. เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๓๘ ข้อ ๑๑๖ ประเภทการจัดให้มีการเต้นรำ รำวง รองเง็ง หรือการแสดงอื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน เทศบาลเมืองนคร น. จึงขอหารือ ดังนี้

ข้อหารือ : กรณีร้าน ส. เข้าข่ายเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามข้อ ๑๑๖ ประเภทการจัดให้มีการเต้นรำ รำวง รองเง็ง หรือการแสดงอื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน หรือไม่อย่างไร เพื่อเทศบาลเมืองนคร น. จะได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

กรมอนามัย ได้พิจารณาข้อหารือและวิเคราะห์ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับเทียบเคียงบันทึกตอบข้อหารือกรมอนามัย เรื่องเสร็จที่ ๑๓/๒๕๖๓ และบันทึกตอบข้อหารือกรมอนามัย เรื่องเสร็จที่ ๑๔/๒๕๖๖ แล้ว มีความเห็น ดังนี้

ความเห็นในประเด็นข้อหารือ : พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หมวด ๗ กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ มาตรา ๓๑[๒] ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดให้กิจการใดเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ซึ่งได้ออกประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ แต่ประกาศกระทรวงฯ ฉบับนี้ มิได้กำหนดขอบเขตความหมายของการประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพไว้เป็นการเฉพาะ ทั้งนี้ การพิจารณาขอบเขตความหมายของกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพมีหลักในการประกอบการพิจารณา ๒ ส่วน คือ ๑. พิจารณาจากคำหรือข้อความตามตัวบทกฎหมายโดยคณะกรรมการสาธารณสุขได้วางแนวทางไว้ว่า เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขเป็นกฎหมายอาญาที่มีบทกำหนดโทษปรับหรือจำคุก หรือทั้งจำทั้งปรับ จึงต้องตีความตัวบทกฎหมายอย่างเคร่งครัด และ ๒. พิจารณาจากลักษณะของกิจกรรมหรือการกระทำที่มีความเสี่ยงและอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อผู้ปฏิบัติงาน ลูกค้า ชุมชน หรือสิ่งแวดล้อม ดังนั้น กรมอนามัย จึงได้จัดทำคู่มือแนวทางการควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับปรับปรุง) ขึ้น เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับราชการส่วนท้องถิ่น โดยได้มีแนวทางการพิจารณาขอบเขตความหมายของกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘ ประเภทที่ ๙ (๘) “การจัดให้มีมหรสพ การแสดงดนตรี เต้นรำ รำวง รองเง็ง ดิสโกเธค คาราโอเกะ หรือตู้เพลง หรือการแสดงอื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน”

---

[๑] ส่งพร้อมหนังสือ ที่ สธ ๐๙๔๕.๐๔/ ลงวันที่ พฤษภาคม ๒๕๖๙ ซึ่งกรมอนามัยมีถึงนายกเทศมนตรีเมือง น.

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

[๒] **มาตรา ๓๑** ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดให้กิจการใดเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

โดยการตีความขอบเขตความหมายของคำว่า “...การแสดงอื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน” นั้น ให้พิจารณาจากการประกอบกิจการหรือการดำเนินกิจการในลักษณะที่มีกิจกรรม การกระทำหรือการให้บริการที่มีองค์ประกอบและความเสี่ยงหรือผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับผู้ปฏิบัติงาน ลูกค้าหรือผู้มารับบริการ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งมาตรการที่ใช้ในการควบคุมดูแลการประกอบกิจการในลักษณะเช่นเดียวกับกิจการตามข้อความที่ปรากฏอยู่ก่อนหน้าคำดังกล่าวคือ การจัดให้มีมหรสพ การแสดงดนตรี เต้นรำ รำวง รองเง็ง ดิสโกเธค คาราโอเกะ หรือตู้เพลง ซึ่งจะเห็นได้ว่าจะมีลักษณะของการประกอบกิจการหรือการดำเนินกิจการที่มีลักษณะ คือ ๑. เป็นการดำเนินกิจกรรมหรือการกระทำโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อความรื่นเริงหรือสร้างความบันเทิง ๒. มีอุปกรณ์เครื่องดนตรีหรือเครื่องเสียง และ ๓. มีผู้แสดงหรือผู้เล่นหรือผู้เต้นรำ

เมื่อสืบค้นข้อมูลจากพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔

“รำวง” หมายถึง การรำโดยมีผู้เล่นจับคู่รำตามกันไปเป็นวง แต่เดิมใช้โทนและร้องเพลงปรบมือให้จังหวะ เรียกว่า รำโทน ต่อมาภายหลังเพิ่มดนตรีประกอบด้วย

“เต้นรำ” หมายถึง เคลื่อนไปโดยมีระยะก้าวตามกำหนดให้เข้าจังหวะกับดนตรี ซึ่งเรียกว่าลีลาศ โดยปรกติเต้นเป็นคู่ชายหญิง

“รองเง็ง” หมายถึง ศิลปะการแสดงแบบหนึ่งของชาวไทยมุสลิมภาคใต้ เป็นการเต้นรำคู่ชายหญิงและร้องเพลงคลอไปด้วย

เมื่อพิจารณาข้อเท็จจริงจากข้อมูลที่หารือมานี้ ประกอบกับได้ประสานงานกับนาย ว. เจ้าหน้าที่ของเทศบาลเมือง น. เพื่อขอข้อมูลข้อเท็จจริงเพิ่มเติมเกี่ยวกับรายละเอียดของการประกอบกิจการพบว่า ร้าน ส. มีการเปิดเพลงผ่านเครื่องขยายเสียงด้วยสื่อต่าง ๆ โดยมีอุปกรณ์เครื่องดนตรีหรือเครื่องเสียง มีการแสดงดนตรีสดและมีนักร้องหรือผู้แสดงในการสร้างความบันเทิง แต่ไม่มีการจัดพื้นที่เต้นรำ ดังนั้น จากข้อเท็จจริงตามประเด็นที่หารือมานี้ **จึงมีความเห็นว่า** การประกอบกิจการของร้าน ส. ที่มีลักษณะการดำเนินกิจการคือ มีการเปิดเพลงผ่านเครื่องขยายเสียงด้วยสื่อต่าง ๆ โดยมีอุปกรณ์เครื่องดนตรีหรือเครื่องเสียง มีการแสดงดนตรีสดและมีนักร้องหรือผู้แสดงเพื่อรื่นเริงหรือสร้างความบันเทิงแก่ลูกค้า **เข้าข่าย**เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามเทศบัญญัติเทศบาลเมือง น. เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๓๘ ข้อ ๑๑๖ ประเภท “การจัดให้มีการเต้นรำ รำวง รองเง็ง หรือ**การแสดงอื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน**” เนื่องจากร้าน ส. มีการประกอบกิจการหรือการดำเนินกิจการในลักษณะที่มีกิจกรรม การกระทำหรือการให้บริการในลักษณะเช่นเดียวกับกิจการ “รองเง็ง” ตามข้อความที่ปรากฏอยู่ก่อนหน้าคำดังกล่าว ซึ่งจะเห็นได้ว่า “รองเง็ง” จะมีลักษณะของการประกอบกิจการหรือการดำเนินกิจการที่มีลักษณะ คือ ๑. เป็นการดำเนินกิจกรรมหรือการกระทำโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อความรื่นเริงหรือสร้างความบันเทิง ๒. มีอุปกรณ์เครื่องดนตรีหรือเครื่องเสียง และ ๓. มีผู้แสดงหรือผู้เล่นหรือผู้เต้นรำ

กรมอนามัย
กองกฎหมาย
พฤษภาคม ๒๕๖๙

หมายเหตุ : - ความเห็นในประเด็นข้อหารือดังกล่าวข้างต้น เป็นเพียงความเห็นที่ยึดตามหลักการและเจตนารมณ์ของกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับราชการส่วนท้องถิ่นเท่านั้น ไม่สามารถใช้อ้างอิงเป็นหลักฐาน เพื่อดำเนินการคดีต่อศาลได้

- ท่านสามารถศึกษาแนวทางการตอบข้อหารือในประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ได้ที่เว็บไซต์กองกฎหมาย กรมอนามัย หรือสแกนได้ที่คิวอาร์โค้ดนี้